

Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej

Sprawozdanie Zarządu

z działalności Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej za I półrocze 2017 r.

I. STAN PRAWNY I WŁADZE BANKU

1. Dane ogólne o Banku

Pełna nazwa Banku: *Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej.*

Adres siedziby: *ul. Jana Pawła II 38, 96-230 Biała Rawska.*

Bank został wpisany do rejestru sądowego: *17.12.2001 roku pod Nr KRS: 0000072736*

Bank powstał w 1950r.

Przedmiot działalności Banku według PKD 6419 Z *Pozostałe pośrednictwo pieniężne.*
Zgodnie ze *Statutem*, Bank działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Posiadane jednostki organizacyjne Banku:

<i>Centrala BS</i>	<i>- Biała Rawska,</i>
<i>Oddział BS</i>	<i>- Biała Rawska,</i>
<i>Oddział BS</i>	<i>- Błędów,</i>
<i>Oddział BS</i>	<i>- Brwinów,</i>
<i>Oddział BS</i>	<i>- Grójec,</i>
<i>Oddział BS</i>	<i>- Kowiesy,</i>
<i>Oddział BS</i>	<i>- Milanówek,</i>
<i>Oddział BS</i>	<i>- Mogielnica,</i>
<i>Oddział BS</i>	<i>- Mszczonów,</i>
<i>Oddział BS</i>	<i>- Nowe Miasto nad Pilicą,</i>
<i>Oddział BS</i>	<i>- Rawa Mazowiecka,</i>
<i>Oddział BS</i>	<i>- Regnów,</i>
<i>Oddział BS</i>	<i>- Sadkowice,</i>
<i>Oddział BS</i>	<i>- Tarczyn,</i>
<i>Oddział BS</i>	<i>- Tomaszów Mazowiecki,</i>
<i>Filia BS</i>	<i>- Błonie</i>
<i>Filia BS</i>	<i>- Cielądz,</i>
<i>Filia BS</i>	<i>- Grodzisk Mazowiecki,</i>

<i>Filia BS</i>	- <i>Nadarzyn,</i>
<i>Filia BS</i>	- <i>Podkowa Leśna,</i>
<i>Filia BS Nr 1</i>	- <i>Rawa Mazowiecka,</i>
<i>Filia BS</i>	- <i>Tomaszów Mazowiecki.</i>
<i>Filia BS Nr 2</i>	- <i>Tomaszów Mazowiecki,</i>
<i>Filia BS</i>	- <i>Warszawa,</i>
<i>Filia BS</i>	- <i>Żabia Wola.</i>
<i>POB</i>	- <i>Tarczyn</i>

Terenem działania Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej jest obszar całego kraju.

2. Władze Banku

ZARZĄD

W skład Zarządu wchodzi :

<i>M o r a w s k i Witold</i>	- <i>Prezes Zarządu BS,</i>
<i>J ę d r z e j c z a k Anna</i>	- <i>Wiceprezes Zarządu BS,</i>
<i>S e k r e c k a Wioletta</i>	- <i>Wiceprezes Zarządu BS,</i>
<i>Z i ó ł e k Sławomir</i>	- <i>Członek Zarządu BS.</i>

W ciągu I półrocza 2017 roku odbyło się 27 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 301 uchwał. Zarząd zajmował się sprawami wynikającymi ze Statutu, Regulaminu Działania Zarządu oraz problemami dotyczącymi bieżącej działalności.

W ciągu tego półrocza nastąpiły zmiany w składzie Zarządu Banku.

Pani Lesiak Elżbieta pełniła funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. finansowych do dnia 31 stycznia 2017 roku. Z dniem 1 lutego 2017 roku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. finansowych została powołana Pani Jędrzejczak Anna.

RADA NADZORCZA

Obecnie w skład Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej wchodzi 14 osób. Skład Rady Nadzorczej jest następujący:

<i>1. Pyta Mieczysław</i>	- <i>Przewodniczący Rady Nadzorczej,</i>
<i>2. Karpińska Bożena</i>	- <i>Z-ca Przew. Rady Nadzorczej,</i>
<i>3. Adamczyk Stanisław</i>	- <i>Sekretarz Rady Nadzorczej,</i>
<i>4. Babicki Jan</i>	- <i>Członek Rady Nadzorczej,</i>
<i>5. Bielecki Wiktor</i>	- <i>Członek Rady Nadzorczej,</i>
<i>6. Jabłoński Ireneusz</i>	- <i>Członek Rady Nadzorczej,</i>
<i>7. Jakubiak Kazimierz</i>	- <i>Członek Rady Nadzorczej,</i>

8. Leszkiewicz Jerzy	- Członek Rady Nadzorczej,
9. Mięka Krystyna	- Członek Rady Nadzorczej,
10. Witeczak Zofia	- Członek Rady Nadzorczej,
11. Wojciechowski Grzegorz	- Członek Rady Nadzorczej,
12. Wojdalski Krzysztof	- Członek Rady Nadzorczej,
13. Zajac Zbigniew	- Członek Rady Nadzorczej,
14. Rzeźnicki Paweł	- Członek Rady Nadzorczej.

W ciągu I półrocza 2017 odbyły się 4 protokołowane posiedzenia Rady Nadzorczej, na których podjęto 42 uchwały.

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU.

Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej jest bankiem uniwersalnym dla wszystkich grup klientów. Posiada bardzo szeroką ofertę swoich produktów, na którą składają się:

Produkty rynku depozytowo-rozliczeniowego:

- *rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe i rachunki bieżące prowadzone w walucie PLN, EUR, USD i GBP;*
- *rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe dla dzieci i młodzieży w wieku 0 - 18 lat prowadzone w walucie PLN, EUR, USD i GBP;*
- *rachunki oszczędnościowe, w tym również dla młodzieży w wieku 13 - 18 lat prowadzone w walucie PLN;*
- *pakiety dla firm: srebrny, złoty i platynowy, które zostały przygotowane z myślą o firmach zainteresowanych sprawną, nowoczesną i atrakcyjną cenowo obsługą finansów swojej firmy;*
- *mieszkaniowe rachunki powiernicze;*
- *Rachunki lokat terminowych i terminowych lokat oszczędnościowych prowadzone w walucie PLN, EUR, USD i GBP w tym również dla dzieci i młodzieży w wieku 0 - 18 lat;*
- *Indywidualne Konto Emerytalne w PLN.*

Produkty rynku kartowego:

- *karty płatnicze*
- *karty lokalne*
- *karty kredytowe;*

Produkty rynku kredytowego:

- *kredyty na dowolne cele konsumpcyjne;*
- *kredyty mieszkaniowe;*
- *kredyty konsolidacyjne dla osób fizycznych;*

- *kredyty odnawialne w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym;*
- *kredyty inwestycyjne i obrotowe dla firm, samorządów lokalnych, grup producentów i rolników;*
- *Kredyty w rachunku bieżącym dla firm, samorządów lokalnych, grup producentów i rolników;*
- *kredyty inwestycyjne i obrotowe z dopłatami ARiMR do oprocentowania;*
- *Kredyty inwestycyjne z premią BGK;*
- *Kredyty z dotacją WFOŚiGW w Łodzi;*
- *Poręczenia Banku według prawa cywilnego;*
- *Gwarancje bankowe.*

Kanały dostępu do rachunków to m.in. :

- *Internet Banking dla osób fizycznych, w tym również dla młodzieży w wieku 13 - 18 lat;*
- *Internet Banking dla firm;*
- *SMS Banking ,w tym również dla młodzieży w wieku 13 - 18 lat;*
- *Telefoniczna informacja na hasło;*
- *Mobilny dostęp do usługi Internet Banking;*

Usługi :

- *Przekazy pieniężne WESTERN UNION;*
- *płatności masowe;*
- *doładowania telefonów komórkowych;*
- *Invobill;*
- *PayByNet;*
- *Przelewy ekspresowe BlueCash;*
- *Kantor;*
- *Skrytki depozytowe;*
- *Sprzedaż ubezpieczeń TUR WARTA (majątkowe i komunikacyjne)*

Sieć 25 własnych bankomatów.

III ANALIZA EKONOMICZNO - FINANSOWA BANKU

1. Aktywa Banku (w tys. złotych)

Wyszczególnienie	31.12.2016	30.06.2017	Struktura	Zmiana w stosunku do grudnia 2016	Dynamika w stosunku do grudnia 2016
Kasa, operacje z bankiem centralnym	22 558	22 038	1,71%	-520	97,69%
Należności od sektora finansowego	169 115	215 941	16,76%	46 826	127,69%
Należności od sektora niefinansowego	630 182	638 405	49,54%	8 223	101,30%
Należności od sektora budżetowego	7 122	7 473	0,58%	351	104,93%
Papiery wartościowe	449 116	366 019	28,40%	-83 097	81,50%
Udziały lub akcje	5 705	5 705	0,44%	0	100,00%
Aktywa trwałe i wartości niematerialne	26 770	26 576	2,06%	-194	99,28%
Inne aktywa	7019	6480	0,50%	-539	92,32%
Aktywa razem	1 317 587	1 288 637	100,00%	-28 950	97,80%

I półrocze 2017 roku było kolejnym okresem stabilizacji sytuacji finansowej Banku. Suma bilansowa netto obniżyła się 2,20 p.proc. w relacji do stanu z dnia 31.12.,2016r natomiast w stosunku do stanu z czerwca 2016 roku wzrosła o 7,15p.proc., osiągając poziom 1 288 508 tys. zł. Na dynamikę sumy bilansowej miała przede wszystkim wpływ dynamika zobowiązań wobec sektora niefinansowego wynosząca odpowiednio do grudnia 2016 r. 97,85% a do czerwca 2016 r 107,66 %.

Największą pozycję w aktywach Banku w kwocie 638 405 tys. zł stanowią należności od sektora niefinansowego, których dynamika do 31.12.2016 r. wynosi 101,30 %. Stanowią one 49,54 % sumy bilansowej.

Obligo kredytowe na dzień 30.06.2017 roku stanowiło kwotę 676 268 tys. zł i było wyższe o 10 183 tys. zł od stanu z 31.12.2016 roku kiedy to wynosiło 666 085 tys. zł. Działalność kredytowa wykazała dynamikę 101,53%. Wskaźnik kredytowania wzrósł o 1,93 p. proc. z poziomu 50,55 % na 31.12.2016 roku do 52,48 % na 30.06.2017roku.

Portfel kredytowy był głównym źródłem ryzyka kredytowego. Zagrożone ekspozycje kredytowe, według wartości nominalnej, na dzień 31.12.2016 roku stanowiły kwotę 93 102 tys. zł a na dzień 30.06.2017 roku wynosiły 103 715 tys. zł. Na koniec grudnia 2016 roku stanowiły 7,07% aktywów ogółem oraz 13,98% obliga kredytowego a na koniec czerwca 2017 roku odpowiednio

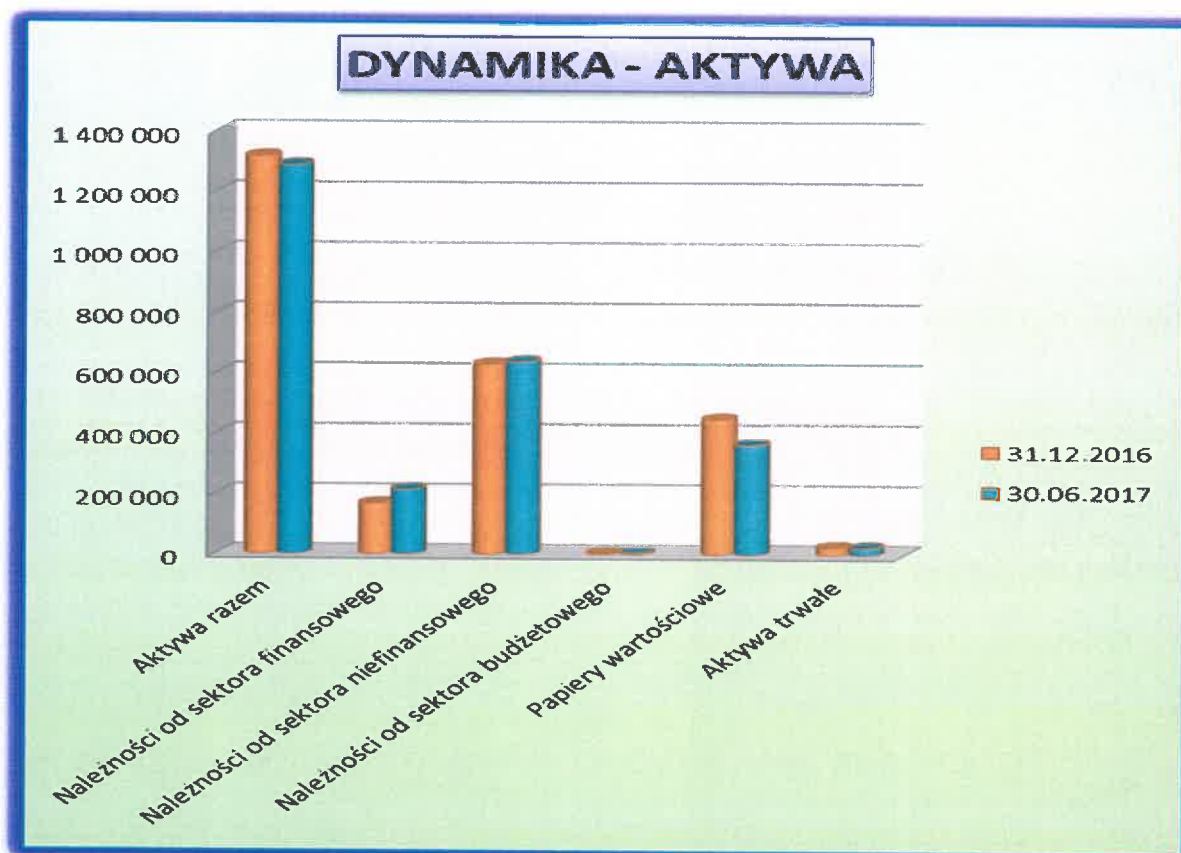
8,05% oraz 15,34%. Natomiast kredyty i inne należności brutto z rozpoznaną utratą wartości na 30.06.2017 r stanowiły kwotę 110 349 tys. zł. Udział portfela kredytowego z utratą wartości w portfelu kredytowym wg wartości bilansowej brutto wynosił 16,26% i był wyższy od średniego wskaźnika w grupie ośmiu banków o sumie bilansowej powyżej 1 000 mln zł wynoszącego 14,26%. Portfel kredytowy z utratą wartości / aktywa (wart.bil.) w Banku wyniósł 6,03 a w grupie ośmiu 6,63.

Wolne środki nie zaangażowane w działalność kredytową lokowane były w papiery wartościowe a w szczególności w obligacje skarbowe, bony pieniężne oraz depozyty terminowe w banku zrzeszającym.

Na dzień 30.06.2017 roku stan papierów wartościowych wynosił 366 019 tys. zł i był niższy od stanu z dnia 31.12.2016 roku o kwotę 83 097 tys. zł, kiedy to stanowił kwotę 449 116 tys. zł.

Należności od sektora finansowego na koniec I półrocza br. stanowiły kwotę 215 941 tys. zł, na dzień 31.12.2016 roku wynosiły 169 115 tys. zł, dynamika 127,69%.

Na dzień 30.06.2017 roku Bank posiadał majątek trwały (netto) w wysokości 26 576 tys. zł, którego wartość zmniejszyła się w porównaniu do stanu z 31.12.2016 r o kwotę 194 tys. zł. Wskaźnik relacji majątku trwałego netto do funduszy własnych ukształtował się na poziomie 25,45%.

2. Pasywa Banku (w tys. złotych)

Wyszczególnienie	31.12.2016	30.06.2017	Struktura	Zmiana w stosunku do grudnia 2016	Dynamika w stosunku do grudnia 2016
Zobowiązania wobec sektora finansowego	1 890	1 675	0,13%	-215	88,62%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	1 136 753	1 112 331	86,32%	-24 422	97,85%
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	52 681	44 685	3,47%	-7 996	84,82%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	10 120	10 119	0,79%	-1	99,99%
Zobowiązania podporządkowane	3 200	0	0,00%	-3 200	0,00%
Kapitały własne	87 272	94 974	7,37%	7 702	108,83%
Inne pasywa	19 350	14 317	1,11%	-5 033	73,99%
Zysk z lat ubiegłych	0	6 016	0,47%	6 016	x
Zysk netto	6 321	4 520	0,35%	-1 801	71,51%
Pasywa razem	1 317 587	1 288 637	100,00%	-28 950	97,80%

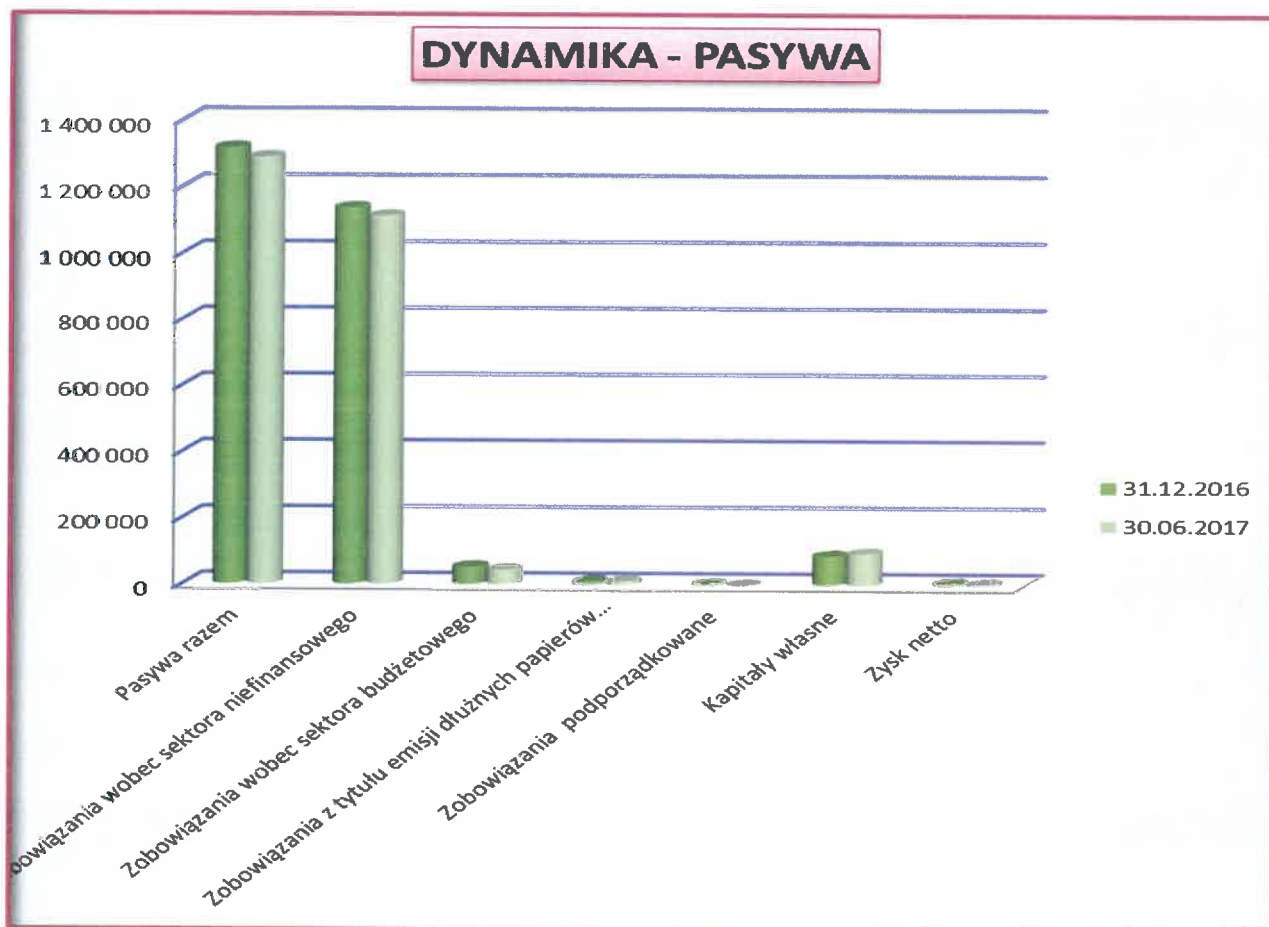
Zobowiązania wobec sektora finansowego na 30.06.2017 roku zmalały o 215 tys. zł. w porównaniu ze stanem na 31.12.2016 r i wynosiły 1 675 tys. zł.

Zobowiązania wobec sektora niefinansowego w porównaniu do stanu z 31.12.2016 roku obniżyły się o 24 422 tys. zł, osiągnęły kwotę 1 112 331 tys. zł i stanowiły 86,32% sumy bilansowej.

Zobowiązania wobec sektora budżetowego wynoszą 44 685 tys. zł, w porównaniu do grudnia ubiegłego roku uległy obniżeniu o 7 996 tys. zł, tj. o 15,18 p. proc..

Kapitały własne Banku na dzień 30.06.2017 r. bez uwzględnienia wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w kwocie 10 000 tys. zł wynoszą 94 974 tys. zł. W porównaniu do stanu z 31.12.2016 roku nastąpił wzrost o 7 702 tys. zł.

Zysk z lat ubiegłych jest związany ze zmianą Ustawy o rachunkowości. Tworzą go odsetki zastrzeżone od należności zagrożonych wg stanu na 31.12.2016 r.

3. Wybrane elementy rachunku wyników Banku (w tys. złotych)

Wyszczególnienie	30.06.2016	30.06.2017	Zmiana w stosunku do czerwca 2016	Dynamika w stosunku do czerwca 2016
Wynik z tytułu odsetek	15 422	17 043	1 621	110,51%
Wynik z tytułu prowizji	3 395	3 145	-250	92,64%
Przychody z akcji i udziałów	0	0	0	0
Wynik z operacji finansowych	-279	-277	2	99,28%
Wynik z pozycji wymiany	243	341	98	140,33%
Wynik z działalności bankowej	18 782	20 378	1 596	108,50%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	2 865	1	-2 864	0,03%
Koszty działania banku i amortyzacja	12 391	12 316	-75	99,39%
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	3 678	2 866	-812	77,92%
Zysk brutto	5 578	5 197	-381	93,17%
Podatek dochodowy	2 367	677	-1 690	28,60%
Zysk netto	3 211	4 520	1 309	140,77%

Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej na koniec czerwca 2017 roku osiągnął zysk brutto w kwocie 5 197 tys. zł i był o 381 tys. zł niższy od wyniku za analogiczny okres ubiegłego roku kiedy to wynosił 5 578 tys. zł. Po uwzględnieniu podatku dochodowego w kwocie 677 tys. zł zysk netto Banku wyniósł 4 520 tys. zł, zaś na koniec pierwszego półrocza 2016 roku wynosił 3 211 tys. zł.

Wynik odsetkowy Banku za I półrocze 2017 roku wyniósł 17 043 tys. zł i był wyższy od uzyskanego w analogicznym okresie ubiegłego roku o 1 621 tys. zł, tj. 10,51 p. proc.. Natomiast wynik z tytułu prowizji bankowych był niższy od uzyskanego w analogicznym okresie ubiegłego roku o kwotę 250 tys. zł i wyniósł 3 145 tys. zł.

Wynik na operacjach finansowych w kwocie (-)277 tys. zł stanowi koszty odsetkowe od emitowanych przez Bank papierów wartościowych.

Wynik z pozycji wymiany wyniósł 341 tys. zł i był wyższy niż w roku poprzednim o 98 tys. zł. Wynik na działalności bankowej ukształtował się na poziomie 20 378 tys. zł i był wyższy od wyniku z analogicznego okresu ubiegłego roku o 1 596 tys. zł, tj. o 8,50 p. proc.

Na koniec czerwca 2017 roku koszty działania Banku wraz z amortyzacją ukształtowały się na poziomie 12 316 tys. zł. W porównaniu do roku poprzedniego były niższe o 75 tys. zł, tj. o 0,61p. proc.

Wynik z tytułu utworzonych i rozwiązanych rezerw wyniósł 2 866 tys. zł dotworzonych rezerw a koniec czerwca ubiegłego roku wynosił 3 678 tys. zł dotworzonych rezerw.

4. Fundusze własne. (w tys. złotych)

Wyszczególnienie	31.12.2016	30.06.2017	Zmiana w stosunku do grudnia 2016	Dynamika w stosunku do grudnia 2016
Kapitał Podstawowy Tier I	84 613	92 398	7 785	109,20%
Fundusz udziałowy	838	748	-90	89,26%
Fundusz zasobowy	82 122	88 443	6 321	107,70%
Fundusz ogólnego ryzyka	1 721	1 721	0	100,00%
Wartości niematerialne i prawne	-143	-89	54	62,24%
Niezrealizowane zyski z wyceny instrumentów finansowych 100%	1 816	2 833	1 017	156,00%
Niezrealizowane straty z wyceny instrumentów finansowych 100%	-1 072	-708	364	66,04%
Fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	263	263	0	100,00%
Pomniejszenia funduszy podstawowych	-774	-602	172	77,78%
Niezrealizowane straty z instrumentów finansowych 20%	-726	-567	159	78,10%

Wyszczególnienie	31.12.2016	30.06.2017	Zmiana w stosunku do grudnia 2016	Dynamika w stosunku do grudnia 2016
Fundusz a aktualizacji wyceny środków trwałych do pomniejszony o 20%	-105	-53	52	50,48%
Inne korekty w okresie przejściowym (20%WNiP)	57	18	-39	31,58%
Filtr AVA	-158	-211	-53	133,54%
Dodatkowy Kapitał Podstawowy Tier I	5 943	5 486	-457	92,31%
Obligacje własne - amortyzacja wg praw nabytych	6 000	5 504	-496	91,73%
Inne korekty w okresie przejściowym (20%WNiP)	-57	-18	39	31,58%
KAPITAŁ TIER I	90 556	97 884	7 328	108,09%
Kapitał Tier II	5 863	6 196	333	105,68%
Zobowiązania podporządkowane	163	0	-163	0,00%
Rezerwa na ryzyko ogólne	1 700	1 700	0	100,00%
Obligacje własne - część zamortyzowana	4 000	4 496	496	112,40%
FUNDUSZE WŁASNE - KAPITAŁ TIER I i TIER II	96 419	104 080	7 661	107,95%
Całkowity wymóg kapitałowy	55 102	55 946	844	101,53%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	12,28%	13,21%	1,33pp	107,57%
Współczynnik Kapitału Tier I	13,15%	14,00%	1,33pp	106,46%
Łączny współczynnik kapitałowy	14,00%	14,88%	1,33pp	106,29%

Fundusze własne Banku – Kapitał Tier I i Kapitał Tier II na dzień 30.06.2017 roku wynoszą 104 080 tys. zł a na dzień 31.12.2016 r. wynosiły 96 419 tys. zł. Zwiększenie funduszy własnych Banku w pierwszym półroczu 2017 roku nastąpiło poprzez przeznaczenie przez Zebranie Przedstawicieli zweryfikowanego zysku za 2016 rok na fundusz zasobowy.

Zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego Kapitał założycielski Banku (Kapitał podstawowy Tier I – 92 398 tys. zł pomniejszony o Fundusz ogólnego ryzyka 1 721 tys. zł) stanowi kwotę 90 677 tys. zł.

W przeliczeniu na euro po kursie średnim z 30.06.2017 r. - 4,2265 kapitał założycielski stanowi 21 454 tys. euro.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka operacyjnego (I Filar) ustalono na kwotę 55 946 tys. zł, w tym na ryzyko kredytowe 49 777 tys. zł, oraz na ryzyko operacyjne 6 169 tys. zł. Wymóg kapitałowy tej alokacji na 30.06.2017r stanowić będzie 53,75 % funduszy własnych Banku.

Współczynnik kapitału podstawowego Tier I wyniósł 13,21%, współczynnik Kapitału Tier I ukształtował się na poziomie 14,00 % oraz łączny współczynnik kapitałowy 14,88 %.

Fundusze własne Banku na dzień 30 czerwca 2017 roku w pełni zabezpieczają identyfikowane ryzyka istotne występujące w działalności Banku .

Całkowity wymóg kapitałowy wyniósł 55 946 tys. zł i był wyższy od wymogu na 31.12.2016 roku o 844 tys. zł.

5. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno – finansowe.

Wyszczególnienie	31.12.2016	30.06.2017	Zmiana w stosunku do grudnia 2016
Rentowność kapitału (ROE) netto	6,84	9,24	2,40
Stopa zwrotu na aktywach (ROA) netto	0,51	0,70	0,19
Wskaźnik kredytowania	50,55	52,48	1,93
Wskaźnik kredytów zagrożonych	13,98	15,34	1,36
Wskaźnik jakości aktywów	7,07	8,05	0,98
Wskaźnik ozerwowania	32,27	31,85	-0,42
KNF portfel kred/aktywa (- obligo kred + odsetki-provizja -rezerwa/ sumę bilansową)	48,36	50,13	1,77
KNF Wskaźnik należn. zagrożonych w aktywach netto (kr+odset-prow) - rezerwa na kr/ aktywa	5,20	6,02	0,82
KNF Wskaźnik należn. zagrożonych w należn. z tyt. kredytów netto (kr+odset-prow)	14,73	16,26	1,53
KNF Odpisy z tyt. utraty wart portf kredyt = rezerwy/kred. zagrożone +odsetki –prow esp	30,30	29,67	-0,63
Wskaźnik rentowności obrotu	12,83	16,43	3,60
Wskaźnik poziomu kosztów	87,17	83,57	-3,60
Wskaźnik kosztów działania	34,31	35,53	1,22
Marża odsetkowa	2,61	2,71	0,10
Wskaźnik C/I (koszty działania/wynik na działalności bankowej)	57,80	59,58	1,78

Wpracowany na dzień 30.06.2017 roku wyższy zysk netto miał pozytywny wpływ na osiągnięcie wyższych niektórych wskaźników finansowych porównaniu do końca 2016 roku tj. rentowność kapitału ROE 9,24 (było 6,84) czy stopa zwrotu z aktywów ROA 0,70 (było 0,51). Na wyższym poziomie ukształtował się też wskaźnik rentowności obrotu 3,60p.proc i wyniósł 16,43. Nastąpił wzrost marży odsetkowej z 2,61 % do 2,71 % na 30 czerwca 2017 roku. Do niekorzystnych zmian zaliczyć należy wzrost wskaźnika C/I o 1,78 p proc. pomimo spadku wskaźnika kosztów działania oraz wzrost wskaźnika kredytów zagrożonych 1,36 p proc.

I półrocze 2017 roku było kolejnym okresem stabilnego rozwoju Banku, umacniania siły ekonomicznej. Bank na dzień 30 czerwca 2017 roku pod względem sumy bilansowej znajduje się w pierwszej grupie ośmiu największych banków spółdzielczych. Wyniki Banku na 30 czerwca bieżącego ukształtowały się na zbliżonym poziomie w porównaniu do wyników całego sektora co potwierdzają następujące dane :

	Bank	Sektor
Wynik z tytułu odsetek	2,60	2,38
Wynik na działalności bankowej	3,14	3,52
ROA- zwrot brutto z aktywów	0,81	1,06
ROA – zwrot netto z aktywów	0,70	0,79
ROE – zwrot brutto z kapitału	10,25	9,85
ROE – zwrot netto z kapitału	8,91	7,33
Łączny współczynnik wypłacalności	14,88	18,51
Rozpiętość odsetkowa	2,73	2,55
Koszty / dochody (wskaźnik C/I)	59,40	57,82

IV. ZASADY SPORZĄDZANIA SKRÓCONEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku.
2. W bieżącym roku obrotowym w skład Banku nie wchodziły wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe. Bank nie był więc zobowiązany do sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego.
3. Sprawozdanie sporządzono przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie są znane okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez Bank działalności.
4. W okresie objętym sprawozdaniem nie nastąpiło połączenie Banku Spółdzielczego z innym bankiem.
5. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalanie przychodów i kosztów w zakresie, w jakim obowiązujące przepisy pozostawiają prawo wyboru lub nie regulują danego zagadnienia, a w szczególności:
  - 1) Zasady ujmowania w kapitale własnym skutków wyceny pozycji bilansowych

- Skutki wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży odnoszone są na fundusz z aktualizacji wyceny.
- 2) Zasady ustalania wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych z podziałem na poszczególne rodzaje tych aktywów i zobowiązań
- Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wycenia się wg wartości rynkowej, a papiery wartościowe, dla których nie istnieje aktywny rynek – wg wartości godziwej. Różnicę z wyceny zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów z operacji finansowych.
  - Udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne banku wycenia się według zamortyzowanego kosztu tj. w wartości, w jakiej zostały wycenione w momencie początkowego ujęcia pomniejszonej o spłaty kwoty kapitału, powiększonej o wartość w terminie zapadalności tj. o naliczone odsetki oraz pomniejszonej o nierozliczoną prowizję oraz o odpisy z tytułu rezerw celowych lub trwałą utratę wartości.
  - Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności – wycenia się według ceny nabycia skorygowanej o naliczone odsetki, dyskonto i premię.
  - Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - wycenia się wg wartości godziwej, a skutki odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny.
- 3) Przyjęte zasady rachunkowości zabezpieczeń, w tym odnoszące się do prognozowanych transakcji.
- Bank nie stosuje zasad rachunkowości zabezpieczeń.
- 4) Zasady spisywania należności.
- Bank spisuje należności w ciężar utworzonych rezerw celowych na podstawie decyzji Zarządu.
6. Zmiany zasad rachunkowości w tym metod wyceny dokonane w roku obrotowym wywierające istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.
- Nie wystąpiły.
7. Dokonane w stosunku do poprzedniego roku sprawozdania finansowego zmiany sposobu sporządzania sprawozdania finansowego wraz z uzasadnieniem ich wprowadzenia skutkami w zakresie przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej banku:
- W związku ze zmianą ustawy o rachunkowości nastąpiła zmiana sposobu prezentacji odsetek zastrzeżonych. Przychody zastrzeżone wg stanu na dzień 01.01.2017r. Bank prezentuje jako "wynik z lat ubiegłych". Wobec niedostosowania przepisów dot. tworzenia rezerwa ryzyko związane z działalnością banków nie utworzono odpisów z tytułu utraty ich wartości.
8. Informacje dotyczące korekty błędu w poszczególnych pozycjach sprawozdania finansowego,
- Nie zaistniała sytuacja wymagająca korekty błędu podstawowego.
- 9. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie wystąpiły po dniu bilansowym, nie uwzględnionych w innych częściach sprawozdania finansowego.**
- Nie wystąpiły
10. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat poprzednich ujętych w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy.
- Nie zanotowano w Banku zdarzeń dotyczących lat ubiegłych, które powinny zostać ujęte w sprawozdaniu finansowym za I półrocze 2017.

V. OPIS PODSTAWOWYCH ZAGROŻEŃ I RYZYKA, KTÓRE ZDANIEM BANKU SĄ ISTOTNE DLA OCENY JEGO ZDOLNOŚCI WYWIĄZYWANIA SIĘ ZE ZOBOWIĄZAŃ WYNIKAJĄCYCH Z WYEMITOWANYCH DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH.

1. Bank posiada zorganizowany system zarządzania ryzykiem w oparciu o przyjęte przez Zarząd Banku i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą strategie i polityki zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka, dostosowane do profilu działania Banku. Przyjęte procedury zapewniają efektywny i kompleksowy proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka oraz określają zakres kompetencji i odpowiedzialności uczestników tego procesu.

Zgodnie ze Strategią Zarządzania ryzykiem oraz zatwierdzonymi Politykami w zakresie ryzyka, jako istotne bank identyfikuje następujące ryzyka:

Ryzyka finansowe:

- 1) Ryzyko kredytowe, w tym koncentracji
- 2) Ryzyko płynności
- 3) Ryzyko stopy procentowej
- 4) Ryzyko walutowe
- 5) Ryzyko kapitałowe

Ryzyka niefinansowe:

- 1) Ryzyko operacyjne

Ryzyka trudnomierzalne:

- 1) Ryzyko strategiczne

1) Ryzyko kredytowe.

Najistotniejszym ryzykiem wynikającym z charakteru działalności Banku jest ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta. Głównym źródłem ryzyka kredytowego jest portfel kredytowy oraz instrumenty dłużne (obligacje komercyjne). Natomiast pozostałe pozycje aktywów ze względu na niskie ryzyko kontrahenta lub niski udział w aktywach nie wpłynęły istotnie na poziom ryzyka kredytowego.

Poziom ryzyka kredytowego w Banku można ocenić jako umiarkowany. Ocena ta wynika z jakości kredytów mierzonej wskaźnikiem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem, który na koniec pierwszego półrocza 2017 roku wynosił 15,34%. Rezerwy na kredyty zagrożone zostały utworzone w wymaganej wysokości. Limity ograniczające ryzyko kredytowe wynikające z Prawa Bankowego, Uchwał KNF, Rozporządzenia 575/2013 (UE) oraz limity ostrożnościowe ustalone przez Bank zostały zachowane, wskaźniki uzyskane przez Bank znajdują się na bezpiecznym poziomie.

2) Ryzyko płynności

Ryzyko płynności definiowane jest przez bank jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.

Podstawą polityki Banku w zakresie płynności jest utrzymanie portfela aktywów płynnych, wzrost stabilnych źródeł finansowania, w szczególności stabilnej bazy depozytowej osób prywatnych oraz uzyskanie dobrego wyniku finansowego na przeprowadzanych operacjach, jak i na całej działalności Banku, a także zapewnienie dobrej organizacji pracy i poczucia bezpieczeństwa klientów Banku.

Na dzień 30 czerwca 2017 roku wszystkie limity ostrożnościowe oraz miary płynności nie przekraczają ustalonych poziomów. Bank posiada opracowane plany awaryjne oraz możliwość skorzystania z depozytów na rynku międzybankowym z Banku Zrzeszającego, stąd też nie występuje zagrożenie zachwiania płynności, zarówno krótkoterminowej, jak i długoterminowej.

3) Ryzyko stopy procentowej

Bank w swojej działalności jest narażony na ryzyko stopy procentowej rozumiane jako ryzyko obniżenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku. Na dzień 30 czerwca 2017 roku w strukturze aktywów oprocentowanych ok. 23,3% stanowiły aktywa, których oprocentowanie oparte jest na stopie redyskonta weksli, 60,9% stanowią aktywa oparte o stawkę WIBOR i 14,3% stanowiły aktywa o stopie zależnej od decyzji Zarządu. W pasywach 97,5% środków posiada oprocentowanie zależne od decyzji Zarządu, co stwarza możliwość szybkiego reagowania na zmiany rynkowe. Ryzyko ogranicza się poprzez stosowanie limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów. Na dzień 30 czerwca 2017 roku wszystkie limity ostrożnościowe nie przekraczają ustalonych poziomów.

4) Ryzyko walutowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej, stałe zwiększanie obrotu dewizowego przy stałym wzroście przychodów z tytułu wymiany, utrzymując całkowitą pozycję walutową na poziomie nie powodującym konieczności utrzymania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. W pierwszym półroczu 2017 roku nie wystąpiło przekroczenie limitu dla pozycji walutowej całkowitej, który wynosi 2% funduszy własnych. Nie było więc potrzeby tworzenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego.

5) Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne – należy rozumieć możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko modeli oraz ryzyko braku zgodności, natomiast wyłącza się z niego ryzyko reputacji i strategiczne.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym Banku ukierunkowane jest na działania prewencyjne, związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych

z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów, oraz raportowanie i kontrola ponoszonego ryzyka.

6) Ryzyko strategiczne

Ryzyko strategiczne – ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany.

Celem strategicznym Banku jest kontynuowanie zrównoważonego rozwoju zapewniając bezpieczeństwo zgromadzonych środków klientów Banku. Zbudowanie wizerunku Banku jako instytucji zaufania publicznego, postrzeganej jako przyjazna Klientom i profesjonalnie zarządzana firma, świadcząca nowoczesne usługi najwyższej jakości – kreowanie wizerunku marki Banku. Umocnienie siły kapitałowej. Uzyskanie znacznego udziału w rynku usług finansowych na lokalnym rynku.

W procesie zarządzania, strategiczne cele określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem. Zarząd odpowiada za sprawne i adekwatne funkcjonowanie całego systemu zarządzania ryzykiem.

Bank posiada kapitały własne umożliwiające stabilny rozwój i możliwość funkcjonowania poza zrzeszeniem. Bank planuje uzyskać status Banku samodzielnego. Z uwagi na prowadzenie przez Bank czynności w sprawie samodzielności w/w ryzyko strategiczne uznane zostało za istotne. Ryzyko strategiczne należy do ryzyk trudnomierzalnych.

W pierwszym półroczu 2017r Bank nie tworzył dodatkowego wymogu z tytułu ryzyka strategicznego.

2. Adekwatność kapitałowa Banku

Adekwatność kapitałowa oznacza relację funduszy własnych Banku do poziomu ponoszonego ryzyka. Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymanie kapitału, w sposób ciągły, na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Banku. Proces zarządzania adekwatnością kapitałową obejmuje:

- identyfikację i monitorowanie istotnych rodzajów ryzyka,
- szacowanie kapitału na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka oraz łącznego kapitału wewnętrznego,
- monitorowanie, raportowanie, prognozowanie oraz limitowanie adekwatności kapitałowej,
- dokonywanie alokacji kapitału wewnętrznego,
- weryfikację okresową procesu oceny adekwatności kapitałowej.

Głównymi miernikami adekwatności kapitałowej są:

- łączny współczynnik kapitałowy,
- wewnętrzny współczynnik kapitałowy,
- relacja kapitału wewnętrznego do funduszy własnych.

Na dzień 30 czerwca 2017 roku Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej nie tworzył dodatkowego wymogu kapitałowego. Łączny wymóg na ryzyka regulacyjne i ponad regulacyjne tzw. „kapitał wewnętrzny” wyniósł 55 946 tys. zł co stanowi 53,75% funduszy

